

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Oprettelse af Frugtavlskolonier, Frugtplantager og Havelodskolonier.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 2217; Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 55).

Sagen sattes til Forhandling.

Smørum: Det foreliggende Lovforslag er enslydende med §§ 7—12 i Lov Nr. 162 af 11. Maj 1933. Ved det Lovforslags Behandling, der blev til denne Lov, havde jeg Lejlighed til paa mit Partis Vegne udførligt at motivere vor Stilling til denne Lovgivning. Jeg kan derfor fatte mig meget kort, idet jeg henviser til de Udtalelser, jeg dengang fremsatte. De findes i Folketings-tidenden for 1932—33, Sp. 4892.

Lovforslaget tilsigter tre Ting: Oprettelse af Frugtavlskolonier, Oprettelse af Frugtplantager og Oprettelse af Havelodskolonier. Det fremgaar af Bemærkningerne til det foreliggende Lovforslag, at Bevillingen til Hjælp til Oprettelse af Frugtavlskolonier slet ikke er blevet benyttet, idet der ikke til Landbrugsministeriet er indkommet noget Andragende om Laan til dette Formaal. Det maa formentlig være Bestemmelsen om, at Medlemmerne skal hæfte solidarisk for Fælleslaanet, der har virket saa afskrækkende, at det har forhindret, at saadanne Fællesforetagender er kommet i Gang, thi det kan næppe bestrides, at det vilde være fordelagtigt for en Kreds af mindre Jordbrugere, der maatte ønske at begynde paa erhvervsmæssig Frugtavl, i Stedet for at anlægge hver sin Plantage, da at indordne sig under et vist Samarbejde. Hvis man tænker sig en Kreds af mindre Jordbrugere, hvis Jordlodder ligger saadan, at et egnet Areal af hvert Brug kan indgaa i et passende samlet Areal i en større Frugtplantage, saaledes at Jordbehandlingen, Sprøjtningen af Træer o. s. v., kan foregaa under et, og at de i Fællesskab kan anskaffe Motorsprøjte, Frugtopbevaringsrum, Vædskeblandingsbeholder o. s. v., hvad der nu hører til i en stor, moderne Erhvervsfrugtplantage, saa er der paa denne Maade langt bedre Muligheder for, at de kan faa noget ud af det, at de kan konkurrere med de store Foretagender paa Erhvervsfrugtavlens Omraade, end hvis de anlægger hver sin lille Plantage.

Det kan sikkert fastslaas teoretisk, at der er en Fordel ved at samarbejde, men

Teori er jo et, Praksis ofte noget andet, og Kendsgerningerne viser altsaa i dette Tilfælde, at der endnu ikke er indkommet Ansøgninger om Laan til Oprettelse af Frugtavlskolonier. Der er jo et gammelt Ord, der siger: Hellere Kaptajn paa sin egen Skude end Matros paa andres, og denne Opfattelse har altsaa ogsaa gjort sig gældende paa dette Omraade. Jeg vil imidlertid benytte Lejligheden til at sige, at vil Frugtavlterne ikke samarbejde paa Produktionens, paa det rent driftsmæssige Omraade, er det min bestemte Overbevisning, at uden om et Samarbejde paa Handelens Omraade kommer man ikke. Det er saadan, at naar der raades over store Partier af den samme Sort og de kan udbydes i ensartet Sortering og ensartet Emballage, er det langt lettere at finde Købere og at opnaa tilfredsstillende Priser, end hvis det drejer sig om uensartede Smaapartier af mange forskellige Sorter. Men Erhvervsfrugtavlens er jo her i Landet endnu forholdsvis ny, og det er forstaaeligt, om der maa gaa nogen Tid, før den Andelspraksis, som vi har kendt gennem saa mange Aar paa Landbrugsproduktionens Omraade, bliver bragt i Anvendelse paa Frugtavlens Omraade.

Forholdet er vistnok det, at selv om de gældende Lovbestemmelser om Statsstøtte til Oprettelse af Frugtplantager ikke er blevet udnyttet ret meget, er der i de sidste Aar plantet Frugttræer i ret stor Udstrækning, men Udviklingen gaar vistnok i Øjeblikket nærmest i Retning af, at der anlægges forholdsvis store Frugtplantager. Af sociale Grunde mener jeg, at det var meget ønskeligt, at Erhvervsfrugtavlens blev stykket noget mere ud i Smaabedrifter, men en Betingelse er det selvfølgelig, at de smaa Brug kan klare sig paa dette Omraade i Konkurrencen med de større Brug. Det tror jeg dog ogsaa, de kan, naar de gennemfører den samme Organisering af Produktion og Salg, der altid har været en Hovedbetingelse for, at de smaa Brug har kunnet hævde sig f. Eks. paa Husdyrproduktionens Omraade.

Jeg vil dernæst gerne gøre nogle Bemærkninger om Lovforslagets § 10, der indeholder Bestemmelse om, at Kommuner, der ønsker at skaffe arbejdsløse Beskæftigelse ved Oprettelse af Havelodskolonier, kan faa et Statstilskud til dette Formaal. Det fremgaar af Bemærkningerne, at Bevillingen — efter den tidligere Lov —, der var paa 1 Mill. Kr., kun i meget ringe Udstrækning er blevet benyttet, idet der kun er bevilget 33 600 Kr., fordelt paa 13 Tilskud.